

Osek – Měsíc říjen 2010 bude zřejmě v kronice oseckého hradu Rýzmburku zapsán velmi pozitivně.

Ledacos napověděl již mimořádný zájem veřejnosti na vernisáži česko-německé výstavy „Rýzmburk a Frauenstein – kořeny společné minulosti“, konané v současné době ve vstupní části oseckého kláštera. Už samo porovnání naší rozpadající se zříceniny s utěšeným stavem německého hradu je velikou výzvou. A tak není divu, že již na vernisáži dospěla skupina nadšenců v čele s Jiřím Kučerou k rozhodnutí založit „Občanské sdružení pro záchranu hradu Rýzmburk“. V průběhu měsíce října se konala jeho ustavující schůze, proběhla úspěšná registrace na ministerstvu vnitra ČR a stihla se i první brigáda, konaná o víkend.

Uzamčení hradu trvalo 20 let

Přibližně před dvaceti lety byl areál hradu Rýzmburku zásluhou aktivistů státní památkové péče i členů Českého svazu ochránců přírody kompletně odlesněn. Na závěr brigád se konal akt podzimního „uzamčení hradu“, ale jejich účastníci pak v polistopadové době nevěděli, kam dříve skočit. Obávám se, že z tohoto důvodu zůstal hrad „uzamčen“ až do současné doby a během dvaceti let

jej

znovu stihl podobný osud, známý z klasické pohádky. Jen

místo

šípků nastoupily náletové dřeviny, které v průběhu let opět ovládly všechna nádvoří rozlehlé hradní zříceniny.

Na čtyřicet účastníků, mezi nimiž nechyběli osečtí hasiči ani tvůrci fotografií ze vzpomínuté výstavy, na úvod provádělo základní úklidové práce. Začalo se sběrem a odvozem odpadků, které zde zanechali neukáznění turisté, i odklizením spadných suchých kmenů a větví, včetně odstraňování bezcenných křovin mimo vlastní areál vnitřního hradu. Dostavil se i Jaroslav Vacek z litvínovských „Lesů ČR“, který je dosavadním správcem hradu, s dobrými radami přispěl ing. Ivan Lehký z Litvínova, který Rýzmburk intenzivně zkoumá celá tři desetiletí, i Ladislav Feigl, předseda Občanského sdružení pro záchranu hradu Kostomlaty. Další aktivity budou pokračovat ve spolupráci z orgány státní památkové péče a rozhodné slovo bude mít i

archeolog Regionálního muzea Michal Soukup, který je oseckým občanem.

Chtějí zpřístupnit kulatou věž

Cíle Občanského sdružení jsou jasně definovány i odborně ošetřeny tak, aby se v následujících etapách mohlo přikročit k zpevnění cest, zajištění základů staticky již velmi nebezpečně narušených hradeb či k záchraně posledních fragmentů kdysi stavebně velmi vzácné hradní kaple. Závěrečným „bonusem“ pro širokou veřejnost bude zabezpečení a zpřístupnění kulaté věže, která byla kdysi dávno oblíbenou rozhlednou.

Osecký hrad Rýzmburk by mohl letos oslavovat dvě výročí – v roce 1230 byla zahájena jeho stavba na úpatí Krušných hor a v roce 1250 byla zásadní část areálu úspěšně dokončena. V českém překladu „Obří hrad“ byl jedním z největších gotických hradů v Čechách a pro Boreše z rodu Hraběšiců, který měl významné funkce u dvora českého krále, se stal velmi prestižní záležitostí. Od tohoto roku se nadále psal jako Boreš z Riesenburgu. Jako většina středověkých hradů je i Rýzmburk mnoho let zříceninou a jeho mohutné hrady i věže nezadržitelně chátrají.

Záchrana není jen věcí Oseka

Pamětníci mohou dosvědčit, že snaha realizovat generální zabezpečení rozpadajícího se zdiva byla na programu již v roce 1968. Projevily se i další iniciativy, žádná z nich však nedospěla k žádoucímu výsledku. Je proto nanejvýš nutné, aby současná iniciativa našla potřebnou podporu a setkala se i se zájmem sponzorů.

Jak se ukazuje, záchrana hradu Rýzmburku není jen věcí obyvatel města Oseka, ale bytostným zájmem všech Severočechů, kteří dnešní aktivitu sledují s velkým očekáváním.

Zdroj: Teplický Deník, Pavel Koukal, foto: Miroslav Rada